

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【東魯凱語】 高中學生組 編號 3 號

molegelege

Iro molegelege ta mwa lika'e idra kadro ta tawaneta idra daedae,
kwadra lro wata kiraceve 'adolota idra yataka lrawli, idra lro maka 'iyalre si
kota ka kacalisiya si 'Aairang lro 'adoko sa lrawli, ka maka kaelra ta
ki'Airang lro 'adolo sa lrawli Irini, berathe lramai kwadra maka elraelra kwa
dra lra iro'a kwadra lramanema nelrini katelege oodo, si kota ka kacalisiya
lro 'adolo ta sa lrawli kadro thaino, lra kalriya'ai ta dwavace sanaikai ka
bera the si timo hoanahoy ka asa twa'oza, asilro yata kai legelege maro ping
siyang nga ki kacalisiya asilroiya makala ka mane manenga, lrakai katha
thiboro lro a'ikane sa bolrabolrai odravalro kai ilroko sa tokolo amala, idra
lrobo idra drari si ala tholrici, si ala cwalisi si ara kai tokolo sa azaz am sa
golragolray lra ikai ka bolrabolray lra ikai ka airo'a, lro mobolra ne ta
lrakai ta kidrolo oodo sa makala sa lramanema.

Iro tawata idra daedae si kaita hinga lre ana ki tamiya ki daedae, lro
atengatengabe akalrisiya si kaita maka lrolrodo, lra celreta sa ata
kalralreketa neta lrolrodo, lro kaita 'iyainiya katai sara tarolro idra na wa
taiya neta, ai kisakale'eng ta ki lra wlita inilinga lro wata ki babelreng lro
maka tokodralri, ikailro kainganai kadra leme dreme si lro kaita thngalri ki

tamiya ki legelege, 'akaseta idre nger kata thagithagilri, lra silra'eta sa ngato
si twa'oy lro lrea lra davaceta thwagilri, silro ango legelege ta ka mathariri
kadro mawbolro si kadrwa ka lralraceng kadrwa ka acilray, lro kakazame ta
kwadra na aga lro iyata, si kadrwa ka acilrai wa silra'eta sa tilriva si ala
thiyabe si 'ataba malralrekete ta, ikai ka awngolra si aga kwadra wa silra'eta
sa denge, lro kadraw kwadra denge malralrekete ta ongolro si aga, kwadra
kiya lralra lalra ta idra takorawro idra avagavaga, lrawata dongodong ya kai,
lro kai adenge yakai ka acilray. si kota ka kacalisiya lro ango lalegelege ta
ka makala, ka akanekanea kai talenge tamarang oni'i iykaiyana katay mobay
si si amaninga kai lra vavalrake nga, ka dro mwa obobo lra lra kai thinga lre
ki lralraceng, idra droma idra aka nekanea lro mo legelege ai moba ysi,
lramani kai 'elraelraela ta odrava kai droma yakai kai tara mobobo lra,
kiraceve tokolo kadro kiya thathenge thengeta naw thingalri ki lralra ceng,
ki lranagane ki lrangata miya twaeaa idra silrasilra'elrini idra alane Irini.

si kaiyasa kota ka kacalisiya ki daedaeta ta mani ka amala sicenge ceng
miyamiya, lrakai thingalre ki lra nagana ki lra daedae lramani kai tamalro
kaiyaiya, si kaiyasa kai wa thingalre ki kai kadrwaka ta'iyanga.

上山

上山時，要先瞭解要去的地形，若要採植物，要準備一些要帶的東西，我們原住民跟外族人要預備的東西是不同的。

外族人要上山時，會準備米、菜類，東西會很重。我們原住民要準備只有米、鹽、還有起火物。山上如同冰箱，有很多東西，吃的有肉類，沒有獵具，捕獸夾。就用植物當繩鎖用來抓鳥或抓動物，所以會有肉跟菜可吃，不用辛苦背東西。

剛去土地，不知道地形，我們不能經過懸崖峭壁或難走的路，因為無法很順利的到達要去的地方，沿路會受困。遇到天黑，不知道山上的樣貌，要立刻停下不再前進，要找木材起火，天亮後才出發前進。

在山上時，如果沒有水，卻口渴、想煮飯，我們會去峭壁滴水的地方，砍一些 tilriva 植物蓄水，砍下就可以取水接水滴，才有水喝、煮飯，就不需要找水源地。

我們要聆聽，有經驗者所說的，哪些植物會有水，還有什麼是可以吃的東西，如：木耳，菇類。

現在的小孩子，沒有住在上山，不知道什麼野菜可以吃。我們應教導並常常帶上山去瞭解植物。